

Womhaj Bóh!

Cižklo 8.
19. febrnara.

Četnik 9.
1899.

Szerbiske njedželike łopjenka.

Wudawaju šo kóždy kobotu w Szmolerskej knihicziščezerni w Budyschinje a šu tam dostacž ja sčtwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

Njedžela Zwocavit.

Lut. 18, 31.

Wón wsja k šebi tych dwanacze a džesche k nim: Hlaj, my džemy horje do Jerusalema a wschitko budže dokonjany, sčtož pišane je pšches profetow wot cžłowškeho šyna.

Dla šapocžatku šwjateho póstneho cžaka, do kotrehož šmy nětko šastupili, šteji tuto šłowo našeho šnješa, w kotrymž šwojim wučomnikam šwoje cžerpjenje pšchipowjeda: Hlaj, my džemy horje do Jerusalema. Niz přeni krocž namakamy našeho šnješa na puežu do šwjateho města Jerusalema. Šizo jako 12 lětneho hólčezza widžimy jeho k jeho štaršchimaj horje cžahnyčž na jutrowny šwjedžeń a pošdžišcho, hdyž běšche wušupował jako profeta, móžny w šłowach a štuffach, jeho šašo tam nadeńdžemy. Ale kaji rosdžel mjes tamnym a mjes nětežišchim pucžowanjom do Jerusalema. Tehdy jako 12 lětny hólčez na ranju šwojeho šemškeho žiwjenja, nětko jako 33 lětny muž na kónzu šwojeho šemškeho kłodženja. Tehdy běšche k šwjatemu wješelu khwatal do šwjateho města a šydał w templu, nětko pał wjedžešche jeho pucž do najhóršcheho cžerpjenja. Nětko je hodžina pšchischła, hdžež dyrbi kšchiz na šo wsacž, k cžernjowej kónu šo kónowacž dacž a hórki khelich hacž do pošledneje krepki wupicž, nětko widži w duchu šahrodu Gethsemane a hórku Golgatha, nětko ma šo pašah šwjecizčž kaž hiščeže ženje, nětko dyrbi wón šam šo jako jutrowne jehno šarěšacž dacž. To wscho

tón šnješ doprědka wě a teho dla šwojim wučomnikam pšchipowjeda: Hlaj, my džemy horje do Jerusalema.

Do Jerusalema, do kralowškeho města, cžehnje wěcžny kral, Boži Šsyn do Božeho města, Bože jehno do města woporow, tón šbóžnik do města, hdžež drje měješche najhóršche cžwile pšchětracž, ale tež najkrafnišche dohycze dohycž, šmjerczi tu móž wsacž a nowe žiwjenje do šwěta pšchinješč. Do Jerusalema, do wyško ležaneho města cžehnje tón šnješ, ale hluboko nuts do cžemneje nožy cžerpjenja.

Tón, wo kotrymž pšalmišta špěwa, šo je najrjeńšchi mjes cžłowštimi džecžimi, budže nětko šanicžowanj a najhubjenišchi mjes ludžimi, jedny muž tych bološczow. Tón cžisty, kiž wo žanym hrěchu nicžo njewjedžešche, budže jako šłóštnik šakudženy, tón kiž je a ma to žiwjenje, ma šmjercž pšchětracž. A cžoho dla to wschitko? Šo bychmy my měli wodacze našchich hrěchow, žiwjenje a šbóžnošč, šo bychmy my se šłódkim trošchtom šo wofšchewili. Šdyž to prawje šrosymimy, dha dyrbimy we wěrnej pokucze wušnacž: Wón je našchich pšchěstupjenjom dla šranjeny a našchich hrěchow dla šbity, dha dyrbimy šo modlicž: Ša šym to šawinował, sčtož ty šy pšchecžerpil, te puki šy ty škhował, kiž ja běch šaklužil. Ša šłóštnik šteju tudy, mje nješudž šurowje, to prošchu hrěšchnik khdny, cžin šo mnu po hnadže. Šo hnadže je wón k nami cžinil, hdyž je horje šchol do Jerusalema, šo njetrjebali-my hieč na to město, hdžež je wucze a šubowšchipjenje. Teho dla je Šejuš šchol do šemškeho Jerusalema, šo móhli my šacžahnyčž do Jerusalema,

kotrež horkach je, do města je s lotymi hařkami a s blysch-
czatymi wrotami wot parlow. Njeje to lubošć pšche
wřchu měru?

Pšches čerpcjenje a wumrjecze sbožnika je so dofonjalo,
shtoz běšche wot wěčnošće wobsamknjene we Božej radže,
wot spoczatka piřane w knihach wěrnosće, dolho wěšćezene
pšches profetow a pšches ert sbožnika šameho hušćišcho
wuczomnikam pšchipowjedane. Čžujesć ty, so je tež sa
tebje čerpcil a wumrjel? Snajesć ty jehu wutrobu poľnu
lubošće k khudym hrěšnikam? Esy ty hižo na twojej
wutrobje sacžował tón měr, kotryž wón tebi dawa?
Pšchewodž jeho w tutym šmjertnym čařu s nutrnej
wutrobu na jeho pucžu čerpcjenja. Ty smějesć bohate
žohnowanje. A hdyž potom twoja poľednja hodžinka
pšchindže, móžesć w twjerdej wěrje do teho, kiž je tebje
wumohl, warbowal a dobył prajicž: Hlaj, ja du horje do
Jerusalema. Hamjen.

Najeczi.

Wobraški po starych Pólnańskich sapisćach.

(Pofracžowanje.)

Pšchedstejiczer njemóžesche so došć wudžiwacž, so saporca
šararjez knjes na jene dobo mjelczecž, duž chžysche šwojemu
šhroblemu njepšchecželej wšchěch kusćarćezow na pomoc šhwatacž:
„Seli so šmē prosty, njewučeny čłowjek tež šwoju šcherjepatku
rořuma pšchinoschowacž, dha je moje mēnjenje te, so ma so pšchi-
klad postajicž, kotryž by kóždeho nastročil, a so njeby so tak šuchi
šchczepowž lēřa šazehli, jako lonje, hdyž stej so tamnej kusćarćezi
je Šswjety pražiloj a pjekloj. Tež pólski probst rjekny mi
dženřa, jako jeho dužy po hařy šettach: tu njepłaczi žadyn rošdžel
we wěrje, wón je so tež hižo na tajku njekrařnicžu w šwojej
wořadže dohladał, my protestantizy njepmēli šebi myšlicž, so my
jenož sa prawom a prawdošću hladamy. A dale so mi šda, so
tón, kotryž do kusćarćezow njewēri, tón tež šawēřće njewēri, so
je čert!“

„Pšched tym njech mje Bóh šakita!“ mēnjesche špēřhnyje nowy
knjes rektor, „so mohl ja tutu čžemnu hłowu wšchěch padnjenyh
duchow šapřecž. Do njeho wēricž, so wē, to je mi nje-
móžno; so pať je, to dyrbimy wēricž, k temu nusuje nař šwojate
piřmo. Wyh byl najaty a njehódnny wuczomž rořajšnjeneho
Thomashija a rořkwētleneho Franki, chžyl-li ja w jutřišim ščenju
wo dobrym a šwērnym pařtřju wjelka šamjelczecž.“

Šdasche so, so Frankowe mjeno dowēru wšchittlich tyh, kotřiz
tu ja blidom šedžachu, do tuteho zušbnika njepowjetřchi. Mało
tajkich njeběšche so pošbēhnylo, kotřiz bēchu šwoje pjera wóřili, so
bychu so na Franku hrěřhili, jako na tajkeho, kotryž w duchownych
wēřach njewē, šhto chze, abo jako na tajkeho, kotryž so jeno
prózuje, so by so šam derje šastaral! Bóřla teho bēchu hñemni,
so wyřoka šchula w Šalli džen a bóle šakczewasche a so bēšche
šebi Franka se šwojim pšchiwiskom šwažil, nēkotremužkuli lēnikej
trochu do šwēdomja rēczecž.

Mjes tym dōndže šararjez jařnowłožata džowczicžka, kotraž
dženřa narodniny šwjecžesche, so by hořčom wino porjedžika. Šaf
mēšesche dalsche šudjenje kōnza. Pšches lipy, kotrež bēchu so
w meji rjenje šafelenili, hladašche poľny mēřacžk a wuliwasche měr
a pokoj na tute towarřstwo.

„Wuherřke wino je wubjerne!“ wobkrucžesche s poklonjenjom
Polak. „Woprawdže wubjerne!“ wospjetowasche wón, k druhemu
rařej se šchlenžy šřebajo, „nimale tak dobre, kař tehdy, hdyž šmy
nascheho hnadneho knjesa křonowali.“

Ma ničžo wořebite šebi njemyřlo woprašča so kandidat, so
by trasch nēřhto nowe šhonil: „Kotreho knjesa šče křonowali?
Šakřeho kurwjerčcha w lēře 1697, abo bēšche to trasch w lēře
1704, hdyž je Šarl Šchwejdřki porucžil, Štanisławowa Łeřchczinřkeho
křonowacž?“

Šararjez knjes chžysche pšchi naspomnjenju tuteho mjena
šhētřje na to špomnicž, so je šchwejdřki kral w jeho domje trōžy
bydlil, tola Polak jemu sa to šhwile njewostaji.

„Bēřa jemu, Šarlej Šchwejdřkemu“, šawoła wón rořhorjenty,
„tōnle kralowřki komejt, tale hwēřka s dolhej kurjawojtej lopušchu

a se šwiznej hłowczku! Šdžež so Šchwejda pořaže, tam trawy
wjazy njerořče, tam šu jenož škopczki a mōr! Šultawa je jeho
mores wuczila! Šugustus II., pšches mje šobu wušwoleny, knježi
w starej mozy dale!“

„Sa šym tehle kralowřkeho knjesa tež we Warschawje wo-
hladał“, šchufotasche nēřtō šady winoweje šchlenžy a šady holland-
řkeje trubki, „to je nahladny knjes, na khudy duřche džēřche
w šwētkym harnišchu a módrym talarje ke miřhi! Bóřla njeho
hrabja Šlemming, kotryž tak rjenje šacžanszy rēczki.“

„Wasche čžucza šu bješ dwēla druhe, dnyli moje“, šamol-
wjesche so kandidat. „Tola wutrobu mi štajnje pina, dopomnju
so na to, so šu namřwzy Šjedřicha Šudřeho a Šana Wobřtaj-
neho pólskeje kralowřkeje křony dla so paczerje ewangeliřkeje zřkwoje
wřdali. Woju so, jenu paczer šu šhubili a druhu njebudža šamōž
wobřchowacž.“

„Mōdy knježe, šhto to praji? Njeje Šugustus hižo dwē
lēře do wóľby k naschej zřkwi pšchstupil? Nařch kral ma
katholřki byč. Šswjaty wōtz je to pšched wjazy dnyli što lēřami
tak postajil. Břškopjo šu štajnje přēni, kotřiz maja wolicž. Šlej,
tak šawoła nasch Pólnańřki břškop: vivat Šugustus!“

„Tola“, mēnjesche njewitany prařchei, „njedopokaja wasche
řdželenje woboje, so njedyrbjeli mēřchizy jako muřojo, kotřiz maja
měr pšchipowjedacž, so do wóľbnych mēřchēřow podacž; k temu
je mi to džiwna wēř s republiku, kotraž šebi krala woli.“

„Nobis reges non nascunter, sed fiunt“ (Šam so kralojo
njenarodža, pola nař so sa to wušwola), bēšche horda wotmōwa
tamneho. „Pólski šejmjan je nadobny došć, so krala wušwoli,
ale pšchenadobny, so chžyl šam s kralom byč. Njewušwolicu tež
Šawla sa krala? Nařch břškop je do wóľby jara rjenje přēdowal,
šaf džēřche Šawl, so by wóřla pytal, a kraleřstwo je nadeřchol.“

„Jenož so so njeby wušwolenemu kralej runje na wopaf
šeschlo“, pomyřli šebi kandidat. „Mē so šda“, pofracžowasche
wón wōřije, „šlubjenja, kotrež so wot kōždeho štanu, kotryž ma
sa křonu požadanje, pjenjey, kotrež so wot kōždeho wudželija,
wurubaja škōncžnje najwjazy dawazemu najatemu pucž na křon,
ale nihdy niz wērnemu pařtřrej naroda. Sa šhwalu šebi kōždy
kraj, hdyž je nařlēdnřstwo na křonje křucže postajene. Šo nje-
trjebasch hiřchče ani wēřchczēř byč, a tola móžesć mnohe s tam-
neho komejta čžitacž, kotryž kralowřy a mēřchizy na dobo k nam
pšches halřy šhladuje: mnohe worjoľy so šawēřče pošbēhnu, mjes
tym so budže pólski worjoľ rořtorchany pšches šawicž a šwadu
šwojich džēřzi na šemi ležecž. Tola so njebych druhim přēdowal
a šam bješ poroka njebyl, — s najatymi dopomnju so na šwoju
jutřišchu pšchibřluschnosč. Šsmēm so šawēřče wotřalicž a knjež-
nicžy, džēřka narodniny šwjecžazej, požohnowane škōncženje
dženřnřšcheho dnja pšchecž.“

Pšchedstejiczer pšchewodžesche noweho rektora hacž na radnizu,
kotraž bēšche s dohom hořčenz, so by jemu dužy po pucžu wo
Warschawje powjedał. Škapłanez prařesche šebi poľwōřije na
šwojej řwi: njelubosny towarřch! Polak mēnjesche: Njerodžu,
so by tōnle čłowjek s rektorom byl! Njelubosny wjecžor! Šara
lubosne wuherřke wino! — Šararjez knjes šhladowasche mjelczō
s čžěžkimi myřlemi na blyšchczateho zušbnika na njebju, doniž jemu
šřry nōžny powētr njekasasche, so by do domu šchol.

(Pofracžowanje.)

Biblija w ptacžim hñēřdže.

(Škōncženje.)

Škōncžnje šařwita džēř dželenja w lēře 1657. Šur bē
w pošlednim čařu šwojeho šwērneho hořpodarja je wšchēmi
mōžnymi dopokajmami šwojeje džakownosče pšchewapil. Šapořledku
nanušowa jemu, wulki džēř jeho šamoženja jako myto sa šwērnū
šřuřbu a wořebje pať sa domjedjenje na pucž žiwjenja a šbōžnosče
pšchiwšacž. Dželenje žamo bē jara bolostne. Še šřylřami we
woczomaj wobřima a požohnowa šary muž šwojeho mlodeho
pšchecžela. Tež wšchizy druřy na kuble wopokasachu Šohuwēřej
w pošlednim čařu wutrobnu a džakownu lubošć. Šohuwēř pať
čžehnjesche s čžichej bolosčju šwōj pucž, hdyž so na wřcho dobre
dopomni, kotrež bē w zušbje wužiwal a nēřk wopušczil. Wjēřela
pať jemu wutroba pukotasche, hdyž so šwojemu horzolubowanemu
wōřznemu krajej bliřesche. Ma jenym rjanym dnju šeleneje meje
wuhlada šwoju lubu domřnu na břjořy šlēborneje Šchpřewje.
Šaf džakowasche so temu šnjesej, so je jeho hnadnje a bohacže
w zušbje žohnowal a nēřk šařo šbožownje do miřkeho štatoka pšchi-

wjedl. Tého přeni puczik bě f rowomaj fwojeju lubeju staršcheju. Tejšamej pak běšchtaj zyle sapuščenej. Drjewjanej fšchizej běšchtej wothniklej a rospadnylej. Žana kwětka, wot lubej ruki hajena, to měštno njepšchese. Tenož jelena trawa wobda wobej rowaj. S kečhowa fhwatafche Bohuwěr do wótzneho doma. Tónšamy bě hižo dawno w druhich rukach. Tehodla pak hiščeže biješche wutroba fwo wróczazeho zuišnika f wnjšanjom a f wješelom, hdyž na kžžnym prošy steješche, hdžež bě fwo jeho džěczatstwo na boku lubeju staršcheju minylo.

Wospoša postrowi pšhecželuje zúšeho muža, kotrehož nje-
snaješche. Bórny tež pšchindže wobšedžeř kubla, Pilopez Handrij, a pšcheproby Bohuwěra do domu. Po krótkim čašu čzujesche fwo Bohuwěr frijedž Pilopez fwojby zyle domjazny a powjedafche wo fwojim džěczatstwie a wo žiwjenju w Bóšnaškej. Pilopez Handrij pak powjedafche fwoje šrudne našhonjenja w dolhej wójnje, kať je sa Kamjenzom rjane kublo měl, kať fwo jemu njepšchecželške wójška wšcho sebrate a spalile, a kať je potom se fwojej fwojbu do narašcheje Lužizy čžeknyl a tute kublo, kotrež bě we wulkim njeporjadže, wot wěšteho Wihana kupil. Tola fwo Božej pomozu a fwo žožim žohnowanjom je fwo jemu radžilo, kublo pošbēhnyč a polěpšchicž. Hdyž běchu fwo takle sapowjedali, pšchindže hodžina nóžneho wotpocžinka. Pilopez Handrij fwo fwojeho hošča woprajcha, hacž chze na wječzornej modlitwje džěl bracz. Bohuwěr wěšče rady do teho šwoli. Temo bě kať rjane strowjenje fwo domišny, hdyž Pilopez Handrij, kať junu jeho nan, staw fwo biblije čžitafche, a potom fwo nutrnosež se špěwom a fwo modlitwu šfónczi. Wješelny lehny fwo najš luby pšhecžel sažo přeni ras po tať dolhich létach pod tičchu fwojeho wótzneho domu. Přiedny pak bě na fwoje kolena pšched ložom padnyl a fwo fwo zylej wutrobu Bohu ša šchit w zuišje džakowal a tež jeho prošyl, šo by čžyl jemu tudy abo w bliffoščzi nowy statok wobradžicž, jeli šo by to po jeho fwojatej woli bylo.

Nafajtra postrowi Pilopez fwojba fwojeho hošča hižo jako fwojeho stareho pšhecžela a dobrego šnateho. Bohuwěr fwo na to fwo Pilopez Handrijom zyl dwór wobhlada a wješelafche fwo na wšchitkich derješnatych blecžkach. Nětkole steješchtaj mužej pod lipu pšched wofkami. Šo nimaj štupi fwo kžže Šana, Handrijowa fwoerna mandželška. Bě dženzba krašne ranje lubošneje meje. Ššlónčžko fwo w rjanym šlotu blyščežejche, tu a tam čžehnjechu male šchere mróczalki čžicho na mōdřym nalětnym njebju. Dha džejche Bohuwěr fwo fwojimaj nowymaj pšhecželomaj: „Čžlowjek fwo mišli, Wóh pak wodži. Pšched 15 létami tutón dwór wopuščeziwšchi, prošchach Boha, šo by mje čžyl, jeli šo to jeho dobra, hnadna wola, junu sažo do wobšedženštwia tuteho kubla pšchinješč. Nětko pak, hdyž tudy jenu pobožnu a bohobojajnu fwojbu wem, wot-
rjeknu fwo rady mojemu přjedawšchemu pšhecžu. Tenož jene fwo bebi wot waju wuprošchu, přjedny hacž fwo wošalu: dowoltaj mi, šo fwo drohi poklad namakam, kotryž fwo junu pšched njepšhecželemi ššhowal. Še to mjenujžy štara biblija, kotruž fwo na wjeršch tutej lipy ššhowal. Ššnadž je ju luby Wóh te dolhe leta we njewjedrach a wjedrach wobarnowal. Šeli ju namakam, fwo špofojom. Šotom wótzny dom rady wopuščezu a čžahnu fwo mērom fwoju drohu.“

Ša to šalěny fwo fhwatkom na lipu a wuhlada hnešdo. W tym pak ležesche kať wot Božej ruki šakitana biblija. Ššroki běchu štaroščizwje na nju twarile, kať bychu wjedžale, kať drohi poklad pod nimi leži. Wješelofč mlodeho čžlowjeka fwo njeda wopišacz, kotruž wón nad bibliji mēješche. Tež Pilopez staršchej bjerješchtaj wutrobny džěl nad nej. Wonaž čžicho a nutrnje pošthafchtaj, hdyž jimaj Bohuwěr mjena fwojich štaršchich a džedow čžitafche, kiž běchu w tutej bibliji šapišane, a pōdla tutych mjenow steješche tež wjele rjaných šchpruchow. Běchu to šłowa polne šhutneho napominanja a krašneho šlubjenja, šo jenož tón dom Bože žohnowanje dobyč a wobšhowacz wóže, hdžež fwo Šnješowe šłowo a jeho fwojate mjeno lubuje a čžesčzi.

Pilopez byšchtaj pšches tutón podawł tať hnutaj, šo Bohu-
wěrej fwo wotšalicž njedafchtaj. Ale wonaj jeho prošchefchtaj, šo by hiščeže fwoiwu pola nješu wofal. Wón do teho šwoli a nětk šhoni, šo luby njebješki wótz modlitwy fwojich džěčzi wušlyšchi a čžlowške wutrobny jako rēčžki wodži. Pilopez staršchej běšchtaj mje-
nujžy fwo temu pšchewōdčezanju pšchishčoj, šo je jimaj Wóh čžyl pšches to hnadne wjedženje, pšches kotrež je Bohuwěr fwoju bibliju sažo dostal, něšchto wofebne prajicž. Wonaž wuradžowafchtaj, šchto byšchtaj čžinikoj, a ššóncžnje wobšamtnyšchtaj, prawemu herbej

kublo ša tunje pjenješy pšchewofštajicž. Bohuwěr fwo tuteho wob-
šamtnjenja džiwafche a fwo jara wješelafche. Š jeho nalutowanymi pjenješami mōžesche kublo zyle šaplacžicž. Duž bu bórny fwo Pilopez staršchimaj pšchesejene.

Po krótkim čašu, hdyž běšchtaj fwo Pilopez staršchej w bliffoščzi druge kublo kupikoj, fwoječesche Bohuwěr fwoje šacžehnjenje do herbstwa fwojich wótzow.

Nětk fhwalesche Bohuwěr čžimbōle te džiwne pucže Bože, kotrež wšcho fwo dobremu ššóncžej wjeddu. Nětk lubowafche Šnješowe šłowo we wutrobje a w domje. Nětk špěwafche wērnifcho a džat-
townifcho najlubšchi ššerlušch fwojeje lubeje macžerje:

„Ša wutrobny mam lubo čže,
o Šnježe, njewopuščezej mje
tu fwo pomozu a fwo radu.“

Wučer Šr. Šōdny, Šakojdžanški.

Wšhelate fwo bliffo a fwo dalofa.

— Š Budyščina. Ša pōndželu 20. maleho rōžka popo-
dnuju w 4 hodž. je poštajena létušcha šłowna ššromadžišna provinzialneho towarštwia ša šnutškwne mišionštwio, kotraž, kať kōžde leto, krótkle powješče wo ššutkowanju ššomnjeneho to-
warštwia w ninjenym lečže a létne ššicžbowanje podawa. Tež je fwo nej kōždy króč pšchednošch wo wofebje wážnej naležnosčzi w Božim kraleštwje šjednocženy. Čžtka je tutón pšchednošch pšchede-
wšchem šajimawy pšches tu wēž, kotruž wón nastupa, ale tež pšches paršchonu, kiž pšchednošchuje. **Wo pucžowanju našcheho ššěžora do Šerufalema** ššny wšchitžy čžitali, ale hiščeže ženje wo nim powjedacz nejššny ššlyšcheli wot tajšeho, kotryž je fwo pšchi nim wobdžělil. Hdyž fwo nam to pšchichodnu pōndželu doštanje, dha je to wēšče nam wážne a čžemy rad pšchipošłuchacz. Š temu pšchindže, šo je, tajše wopišanje ššěžoroweho pucžowanja podacz, šo naprošnyč dať přeni šššupjer našcheje krajneje ewangeliškeje žyrkwje, kžjes přšident krajneho konsiřtorštwia fwo Šahu fwo Draždžan, kotryž je jako ššěžorowy hošč tamne pucžowanje do ššwalobneho kraja ššobu čžinil. — Pšchistup fwo tutej ššroma-
džijnje pšchichodnu pōndželu popoľd. 1/45 hodž. w hoščenju „bēleho ššonja“ w Budyščinje je wotewřeny kōždemu ššchescžiz-
janej, ša wēž Božeho kraleštwia w ššnutškwonym mišionštwje ššho-
rjenemu. Šnježa duchowni šš w fwojich ššromadžijnach wofebite pšcheproščenje dostali, teho runja šš. wučerjo pšches fwojich šš. duchowných. Woflednišchim ššmē fwo tudy pšchšpomnicž, šo je fwo ššulški radžicžel po woprašchowanju polnu dowolnosč fwo temu dať, hodžiny wučenja ša pōndželu popoľdnju pšchepoľožicž abo jim fwo džela wupadnyč dacž, hdyž je pšches to fwo wučerjej mōžno, tute rošwucžaze powješče fwo ššwalobneho kraja ššobu ššlyšhecž. Wóh daj, šo by fwo wšchitko derje radžilo!

— W tym lečže ššmēja šš sažo nowowōlby do ššškeho ššejma w Šamjenšto-Šakecžanškim wotřekju, kotryž je hacž dotal pšches našcheho ššwērneho ššerškeho ššapōšłanza kžjesa Ššoflu Ššhrōščiz-
čžanškeho ššššupjeny byl. Woprawdžiteho Ššerba, kiž wē, ššchto čžze a njeshablažy ša našche naležnosčze wuššupuje, trjebamy w ššejmje — a lešcheho dostacz njemōžemy, hacž našcheho Ššoflu. Duž nětko hižo lubych Ššerbow proššmy, šo njebychu šš dali šawješč a na njepšchecželške lešwo dowješč. Unitis viribus — rēla ššare ššacžaušte pšchššłowo a tole ššow ša naš ššlacžzi — my Ššerba mōžemy jenož dobyč se ššjednocženyymi mozami. Duž žane rošpřšchenje! Wšy tole ššłowčžto nětko hižo wuprajimy, šo njebychu šš ničto ššatrašchicž dať — ale kōždy Ššerb ša našcheho ššmužiteho Ššerba Ššoflu wuššupowal.

— Mēštno žyrkwifkeho wučerja w Budyščinu je fwo wu-
přšidnilo. Mēštno ma džiwajo na malu wofadu dobre došhodny. Šamolwjenje na to mēštno kžjes ššulški radžicžel Šššče w Budyš-
činje we bližšchim čžafu pšchšimuje.

— W bližšchich dnjach ššerške lečžaze ššopjeno wuūđže, kotrež w mjenje ššnutškwneho mišionštwia lubych Ššerbow napomina w ššmilnej lubošči bohaty dar te kollečže ša ššnutškwne mišionštwio pokutny džēn woprowajomny. Ššššcha kollečta je 22000 ššriwnow wunješka — bohaty wopor na woltař ššchescžizjanškeje ššmilnosčze ša ššubjených a ššabłdžených ššchescžizjanškich bratrow a ššotrow. Šaj ššmilny šš na tych, kotřž čžzedža ššawutlicž — to je Bohu ššpodobny wopor.

D o s ł o w o

I seženju wo samariſkej žonje.

Ma ſaſiſzenymaj njeđzelomaj je ſo nam wo tamnej ſamariſkej žonje předowalo, ſ kotrejž je ſo naſch ſnjes pſchi ſakubowej ſtudni roſrěčowal. ſkraſne wučzby je jej dawal. Ta přenja běſche ta wo žiwej wodze, kotraž je Jeſuſhowe žiwjenje dawaze ſłowo. Wón je žórlo tajſeje kraſnej wody, wón je ſtudžeſn žiwjenja. Potom je tamnej žonjy wukladl, kotre je to prawe waſchnje modlenja. Kaſte hluboke ſłowo to je: „Čži, kotſiž ſo k Bohu modla, dyrbja ſo w duchu a prawdže k njemu modlicž.“ Kaſ wjele móžemy ſ njeho ſa naſche Bože ſlužby nawuknjecž! Kaſ ma naſche ſpěwanje, modlenje, poſluchanje na Bože ſłowo wjele bóle ſe ſwjatym Duchom napjelnjene bycž a pſchezo bóle wot ſwonkowneho, pſchuwčzeneho waſchnja ſo wučziſcžicž!

Luby pſchecželo, to ſu kraſne wučzby. To je krótko wopſchijecže žyſeho ewangeliſkeho předowanja. Dſiſcže jene praſchenje k temu. Eſy tež wopomnił, komu je Jeſuſ tole předowanje dđeržal. Koho je ſa hódneho měł, ſo by jeho taſ roſwucžowal. Žena žonjka běſche jeho wučzomniža. Židowſzy wučzerjo, rabbinarjo, ſa njedostojne dđeržachu, ſo ſe žonſtej taſe roſrěčowacž a ju wučzicž. To běſche nahlad žyſeho tamneho čaſa. Wot Jeſuſowych wučzomnikow teho dla ſeženik ſan praji: „Woni džiwachu ſo, ſo wón ſ tej žonu rěcžeſche.“ Tón ſnjes ſo na to nje- wjaſaſche.

Samariſka žonjka to běſche. Židža nimaju, kaſ nam ſwjaty ſeženik powjeda, žaneho towaſtwa ſe Samariſtini. Mjes wobemaj weſta njepraſchecželſka napjatoſcž wobſtejeſche. Tež to temu ſnjesej njeſadže- waſche. Wón nad teſle napjatoſcžu ſtejeſche. Njeje wón tež nam ſmilneho Samariſkeho ſa kraſne ſnamjo poſtajił, po kotrymž mamy čžinicž? Tamna žonjka pſchi ſakubowej ſtudni běſche pjecža lohke žiwjenje wjedla a dobreje ſhwalby mjes ludžimi njemějeſche. Tón ſnjes běſche ju ſ profetiſkim wóčžtom pſchewidžal. Wón rjeſnje: „Pjecž mužow ſy měla, a kotrehož nět maſch, njeje twój muž.“ Tola tež tajku hrěchnizu wón nje- ſaſtorcži. Wjele bóle čže ju k roſkacžu dla jejnych hrěchow pohnučž. Ani to, ſo běſche žonjka, ani to, ſo běſche ſamariſka žona, ani to, ſo běſche hacž dotal lohkojmyſlena žiwa byla, jeho njewodđerži, ſ njeje ſłowo ſwjateje luboſcže k ſbožu jeje duſche rěcžecž. Njedyrbjeli my ſwólniwi bycž ſ kóždym čžlowjekom, kaſkižkuli tež je, ſłowo w luboſcži k jeho wěcžnemu ſbožu rěcžecž? Wufił, mój praſchecželo, wot tehole wulkeho wučzerja, a njehladaſ na to, kaſleho powolanja twój bližſchi je, hacž knjes abo čželadnik, tež niž na to, kaſ k tebi ſteji, hacž je čži pſchikhlenny abo niž, tež niž na to, hacž je we wutrobje ſkaženy. Potom budžeſch tež džaſ wot nich ſhonicž, kaſ naſch ſnjes wot tamneje ſamariſkeje žony a wot wobydlerjow jejneho měſta.

A pſchecželniwemu roſpominanju.

Šchtož njecha dželacž, njeſmje tež jeſcž, praji ſtare ſłowo Bože 2. Theſ. 3, 10—12, na kotrehož wěrnocžni ničto njedwěluje. Wěſo placži runje taſ derje ſa duſchu, kaſ ſo ſ wjeſcha jenož na čželo nałožuje. A tola leži w tym pſchicžina, ſo jich telko ſche- ſcžijanow hloda trada a ſawutli a taſ mało abo ničto njenahoni wo bohatſtwe dželcži Božich Pſ. 36, 8—10: Dokelž dželacž nochzedža w kraſtwe Božim a ſa nje. S tym hiſcže doſcž njeje, ſo ſcheſcžijenjo ſa leto junkrócž abo dwójzy k ſpowjedži džeja a wot tych 168 hodžinow tydženja jenu ſwojemu knjeſej woprja a ke mſchi džeja. Tón ſnjes nježada ſebi jenož wot ſwojich dželcži dželto, ale wón dawa jim tež bóle najdrožſche hnadne kublo duchow- nego džela k wuſtrowjenju a poſylnjenju jich ſnutſkowneho žiwjenja: ſchtož je potajkim ſazpiva, dželto modlitwy, dželto woprowanja a ſluženja, horze bėdžeſke dželto, tón ſo njech njedžiwa, hdyž dyrbi pſchi wſchej ſwonkownej prawdoſcži a žyſkwinſkim žiwjenju hloda tradacž haj, hloda wumrjecž. Stare ſłowo rěka: „Najpriedy jeſcž, potom dželacž!“ Wobhladaſcže ſebi jenož ſcheſcžijanow naſcheho čaſa, ja ſebi njemyſlu na tych najhubjeſchich, kiž wjazy pucža do Božeho doma njeſuaja, wobhladaſcže ſebi kemſchazych ludži w měſtach a na kraju, kotſiž maja hiſcže tu potrebnocž ſ naj- mjeſcha lubu njedželu ſo wot prócha wſchědných dnjow wučziſcžicž. Wnſlicže ſebi wy, ſo móža tučži khudži ſcheſcžijenjo, kotſiž njedželu kuſt duchowneje ſwacžiny ſa ſwoju duſchu wužiya a jej potom ſchěſcž dnjow hloda tradacž dadža, w tydženju njeſcho doſonjecž?

S jedžu je runje taſ na poli duchowneho kaſ w čželnym žiwjenju! Šchtož ma na 168 hodžinu ſ jnym najėdženjom doſcž, tón njech njeſcho doſonja w hlodu tradanju, ale w dželanju wón wěcže ničto njedonja. Šchtož paſ je wſchědný dobrý khleb ſa čželo, to je Bože ſłowo ſa duſchu, kaſ Jeſuſ ſam praji Matth. 4, 4: „Čžlowjek je živy wot kóždeho ſłowa, kotrež pſches Boži ert pſchiúbdže? (To nječeka ſnano: kotrež je pſched 1800 lětami pſchicžlo.) To naſchi wótzjo lepe roſemichu, runjež woni w tykazorných wězach ſady ſ dželanoſcže naſcheho čaſa wrócžo ſtejachu. Pſchi ſarſkim twarje w Saksdorſje namakachu pſched krótkim něfotre ſajimawe khachližy. Na jenej ſo pſchpowjedanje naroda Jeſuſhoweho pſches jandžela Gabriela wobraſuje. ſaſnje ſu te ſłowa čžitacž: „Budž poſtrowjena ty ſbožna!“ Druha khachliža pokaſuje ſnjesowe ſpntowanje. Teſe nimale 300 lět ſtare pomniki ſu wopokaſmo ſa pobožnocž naſchich přjedownikow, kotſiž ſwoju duſchu žiwjachu na Božim ſłowje a do jeho ſwětku ſwoje wſchědne žiwjenje ſtajiču. Woni tež njeſcho ſamochu, móžachu ſwědčicž, ſa wěrnocž wojowacž, haj, wopor ſwojeho žiwjenja pſchinjecž a dyrbjachu Bože ſłowo drožſcho kupicž hacž my! Bože ſłowo je dženſa taſ tunje. Wone njepobračuje w žanym ſche- ſcžijanſkim domje. Ale wone je na wjele měſtnach ſwoju ſwědčazu mój ſhubilo, dokelž ſo nječžita abo dokelž ſo prawje nječžita. Pſched krótkim mi žona praji, ſo je nětko žyſe leto w bibliji čžitala, ale ſo poſkad hiſcže namakala njeje, wo kotrymž ſym ja k njeje rěcžal. Na to móžach jej jenož wotmowicž, ſo to poſkad wina bycž njemóže, ale jejne wocži a jejne wopacžne pytanje.

Poſkad leži nutſkach, w ſłowje pytajmy, ſa kóždeho, kiž ſprawuje ſa nim pyta, kaſ paſ tež ſu čži licžicž, kaſ wěcže Jeſuſ praji: „Wobhoſcže ſo w piſmje!“ Ach duž wobhoſimny ſo wſchitžy! Pomhaj Wóh čže nam pucž pokaſacž: ſlajecže, předku na přenej ſtronje macže to najlepſche, ſchtož móže praſchecžel druhemu poſkicžicž: Bože ſłowo ſa tón tydžeſn. W ſwojim ſłowje Wóh k nam rěcži. Kaſ paſ nawuknjemy my k njemu a ſ nim rěcžecž, hdyž my Bože ſłowo njeſlyſchimy abo prawje njeſlyſchimy? Njeſapomnite woſtanu mi prawidla lubeho, droheho praſchecžela, kiž bu mi ſa moje čžitanje w bibliji ſ wulkim žohnowanjom.

1. Studuj Bože ſłowo! Studowanje žada wěrnocž a wopo- minanje, ſwědomliwu a njedželenu fedžbliwocž a wutrajnu pilnocž.
2. Čžitaj ſ uutrwoſcžu a ſ modlenjom: woboje ſaruna najlepſche wukladowanje biblije.
3. Čžitaj wſchědnje a wopominaj čžitanje we wutrobje.
4. Čžitaj ponižnje a njeſapomni, hdyž ty ſy (w ſwjatym kraju) a ſchto tón je, kiž k tebi rěcži.
5. Njeſabudž pſchi kóždej ſchucžžy te čžitane na tebe nałožicž a ſo praſchecž:

Šchto čže Wóh ſ tym ſłowom prajicž?

Mam ja to hižo, ſchtož jow ſteji?

Se to, ſchtož ja čžitam ſ mojim ſnutſkownym pſches jene?

Čžeho dla praji mi to Wóh?

Taſ budže tebi Bože ſłowo, ſchtož je druhim bylo, ſwětku žórlo žiwjenja. Eſlamny lékař dr. Heim napiſa do ſwojeho dženika: „D, Božo, kaſ ſo ja tebi džaſuju, ſo ſym w čaſu naro- dženj, hdyž móžu nowy teſtament čžitacž.“ Kaſ dyrbje-li ſo my džaſowacž, ſo mamy dwaj teſtamentaj naſcheho Wóžza ſtary a nowy.

Něſcho k roſpominanju.

Eſwědomnje bjes wjedženja je lepſche hacž wjedženje bjes ſwědomnja.

Młody praſchecžinjak, ſtary praſchecž.

Wóh čže ſo ſtaracž, ale my dyrbimny dželacž.

Daliſche dobrowólne dary ſa wobohe armeniſke ſyroty:

W Michalſkej woſadže pſches knjeſa diakona Sarjeſka darichu:	
L. w Tenkežach	2 hr.
Wudowa K. w Budyſchinje	3 =
S. Budetež	3 =

Gromadže: 8 hr.

W mjenje wobohich ſyrotow praji wutrobny džaſ

Gólcž, redaktor.